

Գարեկան 10 րոպ., վեց ամիսը՝ 6 րոպ.ից, երեք ամիսը՝ 3 ր. 50 կոպ., ամիսը՝ (թիֆլիսում) 1 ր., հատով 5 կ.:

Նյութագրութեան հասցէն՝ Тифлисъ, Редакция «Норъ-Даръ» կամ Tiflis, Rédaction «Nor-Dar»

Իմպրոպութիւնը բաց է ամեն օր (բացի տօն օրերէն) ժամը 9-ից մինչև 2-ը: Ցայտարարութիւններն ընդունուած են ամեն լիզուներով: Ցայտարարութիւնները բաժին 2 կ., լիզուները հատար կը կտրուին:

Շարունակուած է «Նոր-Դար»-ի ըստմանողագրութիւնը: Նորանք, որոնք ցանկանում են «Նոր-Դար»-ը շարունակելու անընդհատ ստանալ, պէտք է շտապեն ըստմանող գրութիւնը:

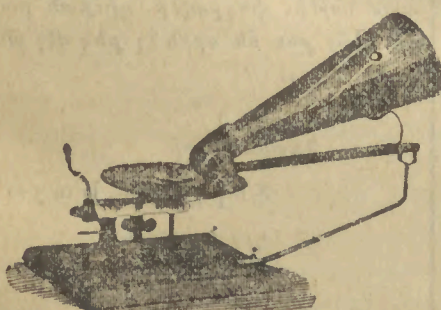
ԲՈՎԱՆԵՐԻ ԴՈՒՄՆԵՐ

Առաջին օրը ոգ. — Ամուսնական խնդրի ծուրը:
Քրտնիկուն, Լուրեր:
Մեզ գրում են. — Ս. Եջմիածնից: Նույն խոյ:
Հայոց թատրոն:
Թիֆլիսի օպերայ:
Մամուլի շուրջը:
Կ. Պոլսի հայոց թերթերից:
Արեւմտեան նամակներ:
Թղթ աղկոհ թիւններ. — Լուսաւոր:
Քաղաքական. — Անդրկիս: Հարատւ: Լին-Աֆրիկա: Մարտիկ: Պարսկաստան: «Նոր-Դար»-ի հեղափոխութիւն:
Ֆէյլի և տոն. — Թեազա տարի:
Ցայտարարութիւններ:

Թիֆլիս, 21 յունուարի, 1903 թ. ԱՄՈՒՍՆԱԿԱՆ ԽՆԴԻՐ ԶՈՒՐՋՈՒՄ

1. «Նոր-Դար»-ի անցեալ համարներից մէկում Բալթիստիկե տը պատճառով մի թղթակցութիւն մեր ուշադրութիւնը դարձնում էր մի շատ կենսական խնդրի վրայ: Այդ թղթակցութեան մէջ խօսուած է ամուսնական հարցի մասին և մասնաւորապէս կանգ առած այն շարքի մասին, որոնք հետեանք են ամուսնական կեանքի մէջ ախտաւոր երիտասարդների այդ սրբութեան սահմաններն ոտք կոխելու ծանր հանգամանքի: Սակայն մեր այս ժամանակում ընտանեկան փոթորիկների պատճառները միմիայն այդ շարքից չէ որ բերելու են: Դրանց վաղընթացաբար գոյութիւն ունեն յետոյ շատ պայմաններ, որոնք հարցն աւելի ու աւելի բարդացնում են և պահանջում ձեռնհաս հաստատութիւններից առաւել լուրջ վերաբերմունք և որ զլխաւորն է արմատական դարման:

ՓԵՅԼԻԵՏՈՆ

ԳՐԱՄՓՈՒՆ № 4.

ԹԵՃԱՍ ՏԱՐԻ

Իմ ազդեցութեամբ, ամեն թեազա տարի կեանքը շատերը ինձ մեղադրում են, վեր ես տիւս չեմ կեամ օրերների նման թեազա տարի շահուածք անելու, հունց վեր ամեն տեղ մէկ մօղայ ա, ու հու վեր շահուածք չանելու, նետաւ նդանք ըն, բթնէն կախ տամ:

Ա քմատաղ, ես հինգ սրտաւ տիւս կի թեազա տարի շահուածք ընի, քանի

Ազգերի ու ժողովուրդների պայքարութեան հիմքը դրուած է ամուսնական կապի, ընտանիք բառի կոնկրետ հասկացողութեան վրայ: Ընտանիքն է կազմում հաստատվելու ծառի այն արմատները, որոնք խոր թաղուկով պարարտ հողի մէջ, հայթայթում են նրան սնունդ, մատակարարում են պայքարութեան ոյժ և դարեր ապրեցնում ընտանեկան տարերքների ու արհաւիրքների դէմ: Կարեւոր այդ արմատը, բաժանելէ բունը կենդանութեան այդ ազդեցիկը — և ծառը առմիշտ կը դադարի չնշելուց, յուսկոնականապէս կը սառնէ չնն նրա կեանքի ազդեցիկը:

Եթէ ընտանիքի ու ամուսնական կապի կոնկրետ նշանակութիւնն այդքան կարեւոր, այդքան կենսական չլինէր, հարկաւորութիւն էլ չէր մնայ այնքա նրան օրէնքներով սրբազորելու և ամուսնական կապի ընտանիքի տակ դնելու, որպիսին տեսնում ենք հիւսիսային քաղաքի մէջ, սկսած ամենաքաղաքակրթութեան մինչև ամենավայրենին, թափառականը, մարդակերը: Եւ այն բոլոր դէպքերում ու բոլոր ժողովուրդների մէջ, ուր ամուսնական կապը թուլացած ենք գտնում, ուր կեանքի այդ ֆալկտորն իւր նշանակութեան բարձրութիւնից ընկած է լինում, լինի դա մեղանկից դարեր առաջ, հոգովեական ու յունական զիւս ու ցոփակեաց կեանքի շրջաններում, կամ թէ քաղաքակրթութեան բարձրագոյն աստիճանների վրայ կանգնած ժողովուրդների մէջ — այդ միևնույնն է — այդ տխուր երեւոյթն առաջ բերող ժողովուրդը պահանջութեան դիմում է դէպի նուազում, աւելի շատենք, դէպի քայքայում:

Հայ ժողովուրդը չէր կարող ընտանեկան օրէնքների դէմ բացառութիւն կազմել, ինչպէս նաև չէր կարող խոյս տալ պատմու-

թեան ճակատագրական վճիռներից:

20րորդ դարում, մեր պատմիչները հայ ժողովրդի թիւը հասցնում են մինչև 25—30 միլիոնի, և եթէ այսօր այդ թիւը իջած ենք տեսնում 5—6 միլիոնի, այդ տխուր իրականութեան պատճառների մէջ, մեր կարծիքով, զլխաւոր տեղերից մինն ես պէտք է տալ ամուսնութեան յարակից եղող շարքիներին, նրա այն ձախորդ պայմաններին, որոնց մէջ հայ ամուսնական յարկը գանազան ժամանակներ հարկադրուած է եղել շնչել:

Հարկ չկայ դռնէ դուռ ընկնելու և տեղեկութիւններ հաւաքելու՝ ապացուցանելու համար, թէ ամուսնութիւնը հայ ժողովրդի մէջ օր օրի վրայ ինչ չափերով է նուազում: Դա ամենի համար արդէն ապացուցուած ճշմարտութիւն է և ունի իւր արմատական պատճառները՝ ամենաւերջ կերպով կապուած կեանքի տնտեսական պայմանների հետ: Ամուսնութեան նուազումն է մեր հասարակական կարգի վրայ առաւելագոյն կերպով կրճտում է մեր կազմը և շատ աւելի աւելի ու արագ կը ինքնաբերական կը ձգտէ ազդեցութիւնը, եթէ մի հակառակ, մի ընդհանրիւր ոյժ չաշխատէր չէր քաղաքացի այդ կոնստանտ ազդեցութիւնը: Այդ ընդհանրիւր ոյժը մեր համարում ենք առհասարակ մեր հայ գիւղական դասակարգը, որի մէջ ընտանիք կազմելու, տուն-տեղ գաւառաւ պապերից աւանդուած սովորութիւնը անխզելի օրէնքի ոյժ է ստացել և անսայթար կերպով բարձ է տալիս նրան դարեր ընթացում հարկութեամբ ճանապարհով: Ահապէս է, յիրաւի, գիւղական հասարակութեան անճշգոյնութեան նշանակութիւնն ամուսնութեամբ կարի աղքատ հայ կեանքի վերաբերութեամբ: Դա այն թարմ

ու կենսատու ոյժի հոսանքն է, որ դուրս գալով նահապետական կեանքով ապրող գիւղացու օրհնուած օջախից, տարածում է հայ ժողովրդի երանները մէջ և կազդուում, ամրապնդում ու վերափոխում է նրա ամբողջ կազմը: Ամուսնութեան նուազումն է մեր խոսքի խօսք ժամանակ մեր դժգոհութեան առարկան գիւղացի դասակարգը չէ կազմում, անշուշտ, այլ հայ ժողովրդի այն ստուար մեծամասնութիւնը, որ բնականաբար քաղաքներում և աւելի ևս բաղամարդ կեդրոններում: Հազարների, տասնեակ հազարների են հասնում այն հայ տղամարդկանց թիւը, որոնք կամ բոլորովին հեռու են մնում ամուսնական վիճակից և կամ եթէ ընդունում էլ են այդ վիճակը — ստույգ ուշ, երկուստեքական աւելին և ոյժը կը ընդհանրացնէ յետոյ միայն:

Բոլորովին ամուրի մնալու, կամ 40 տարեկան անցնելուց յետոյ ամուսնանալու երեւոյթը կապուած է մի շարք տնտեսական անցած պայմանների հետ, որոնց խիստ շատ դէպքերում բացարձակապէս անկարելի է լինում յաղթել: Մի արկարկած տնտեսական պայմանները, սերտ առնչութիւն ունեն ժամանակի առաջ բերած պահանջների հետ, որոնց մէջ ամենամեծ տեղը պէտք է տալ կանանց խիստ շատ դէպքերում ունեցած անօգուտ ու անտեղի ծախքերին ու պահանջներին: Մի արհեստաւոր, գործակատար, համեստ դրամաւորի տէր առնարկան և նոյն իսկ ուսուցիչ հայն ինչպէս կարող է եւրոպական կոմֆորտով տուն կահաւորել, գաւառների կըրթութեան վրայ տարեկան առնուած 450—600 յուրլի ծախսել, ծծմայր, աղախին, խոհարար պահել, որոշ աստիճանի վրայ խնամակարան և բարեկամական յարաբերութիւններ պահպանել և վերջապէս իւր անձնական հաճոյքի ու

հանգստութեան պահանջած կողմնակի ծախսերը հոգալ: Այս բոլորը նրանից պահանջում են տարեկան ամենաքիչը 1000 — 1500 յուրլի ծախս, որի վրայ տեղացիներով տան տնտեսական ծախսերն եւս — ստացւում է խնդրի տառակաւ եղող պատկարների ուժից շատ քայքայ մի գումար:

20րդ դար, ըստ երեւոյթի, անբուժելի է երեւում. բայց եթէ մէկ կողմից հայ երիտասարդութիւնը, խոր թափանցելով կեանքի խիստ կանխակալութեան մէջ, որ տառապէտ պէտք է լինի այդ տնտեսական անցած պահանջներից, կարեւորութիւնը շատ անտեղի շուտաւարութեան պահանջներին, իսկ միւս կողմից մեր հայ քոյրերը, ամուսնութեան և ընտանիքի նպատակը չհամարելով միմիայն հանգիստ և չափ ապրումը, հաշտուեն կեանքի սակաւագուտ պայմանների հետ, — մենք հաւատացած ենք, որ մեր ամուսնութիւնից փախուստ տուող երիտասարդութեան շարքերը շատ շատ կը ցանցաւորանան և շարքին որոշ չափով արդէն բուժուած կը լինին:

Պէտք է միայն աւելի խիստացի ու սակաւագուտ լինել, քան են մտնաւոր մեր հայ կանայք, յաւ համոզուած լինելով, որ կեանքի հաճոյքը շուտ կոմֆորտի մէջ չէ կայանում, այլ միմիայն անկեղծ սիրելու և ընտանեկան համարակցութեան մէջ:

ԳՐԱՄՓՈՒՆ

Հրապարակելու իրեն յուր հաղորդում են, Օրմանական պատերազմի վրայ տարածական պարզողին հայ տարիներ այն տոտիճան ջորդել է, որ նա մեռել է ստացած հարուածներից:
— Կարելի կեղեցիկագուտան կապուած ենք դատի մասին թիֆլիսի դատական պալատը յունուարի 18-ին յայտնեց իւր վիճաբար յիշեալ կապուածքները հետ են առնում գործողական իշխանութեան ձեռքից և վերադարձւում հայոց հոգեւոր իշխանութեանը:

Օրմանական յարաբ. օտոդ, վեշեր ու պիլիկի սարքող, պիլիկի պատմաստիքաւ օր միմեղնող խանութի, ըստուածայն ծեղ մար հինգ խնդիր, քանի վեր ամեն հինգն քոյրը օնիք, մինակ մին միժի պէն չօնիք... Ատուած տայ ծէր եղբոր տղակալիք, քեանիք քիսուբու միհաւաճ չեղանիք:

Հնաւեր թեազա տարի, ա քշեր ցիբիկ տանջող պահապան հրեշտակ ուման խոխոցը կլինի շուտ տող, հոքին, շունչը, գեանքը ընտրանց եղողքին տնող մարեք, Ատուած ծեղ էլ իսկի համեղութիւն տայ, վեր կոմ ջրափին տիմանաք, ծէր արշա քցած ծառին բարը տեանաք, լիանաք. ամմա ինձանա ծէղ ամանաթ թա ծէր ծառը վերթնած, թղկած, աղու ես քամու ու կարկաթ ուի չլիմանող պտուղ բեղմա տայ, լեան ենա էն կլիսան տակուան կարիք չլուցնիք, քան արշա քցիք մըծըցնիք, համ ծէր սեւաթ մղկացնիք, համ լալիսին անէծք ու թքմօրը եօր օնիք:

ՏԻՖԼԻՍԻ Խաչան

լրագրին հարապահանջները
«Յուն. 23-ին (ն. տ.) 24-ին ընթացող
այնպիսի գնահատականները որոնք, ուր
նրան մատուցված չհարապահանջված ու-
ղերով ճանաչված լինելու սրտաբան
էր. նրանք միմյանց արդարապես չէին
մի խումբ արձակեց 24-ին ընթացող
ձիերը և իրենք լծուելով, մոտեցրեց
պատշգամբին. իսկ դրանցից մինը վա-
զում էր առաջից, ձեռքին բռնած անգ-
լիական դրոշակ: 24-ին ընթացող իւրա-
քանչիւր խումբ լսում էին ամենայն
ուշագրութեամբ, երբեմն, երբեմն ընդ-
հատելով նրան բուռն ծափահարութիւն-
ներով:»

Ինչպէս այլ ևս չստեղծ, թէ տար-
բերակ է թաղարանային խումբ իւր ամ-
բողջ այլապահանջներով երէկ, այդ
միևնոյն մարդու արիւնը պատրաստ
էին խմելու, իսկ այսօր փառաբանում
և պատիւներին են արժանացնում:

ՄԱՐԿԱՅԻՆ.—Փրանսիական «Temps»-ը
հայտնում է, որ սուլթանի զորքերն
աշխատում են փակել զաւթաբեր ձա-
նապարհը դէպի մայրաքաղաքը: Փոփե-
րեայ միջանցիկը միջոցով են նրա
առաջարկը և զաւթաբերութիւնը
են ցոյց առաջն սուլթանին պաշտպա-
նելու: Միևնոյն թիւերին Ալեքսան-
դրում են, որ զաւթաբեր զորքերը
թիւերին չէին անհաշիւ Գապանի
արաբների շնորհիւ: Այսօր մեր իմա-
նայով, որ եւրոպացիները պատրաստ-
ւում են թողնել քաղաքն ու հետանալ,
յայտարարել է, թէ կարող են ամենին
անհաշիւ չլինել այդ մասին, որով-
հետեւ քաղաքը աշխույժ յետոյ իւր ա-
ռաջին հազար պէտք է լինի եւրոպա-
ցիների ապահովութեան մասին մտա-
ծել:

ՊԱՐՍԿԱՅԻՆ.—Պարսկաստանից վը-
րում են «Ես. Մա.» թերթին հետեւեա-
լը. «Մի քանի շաբաթ արանից առաջ
չաճը գնացել էր որսի, մայրաքաղաքից
6-7 վերստ հեռավորութեամբ Դաւան-
շան-Թեպէ կոչուած տեղը: Հաւաքուած
էր հետաքրքիրների ահապին թաղմու-
թիւն՝ շահի գութն վալը տեսնելու հա-
մար: Հետաքրքիրների թիւում կային
նաև բաւական թիւով կանայք: Վերա-
գրել պարսկական օստիկանութեան ա-
ջալընութեան, թէ սոսկ պատահակա-
նութեան արիւնք համարիլ—դժուար է
որոշել, միայն թէ իրողութիւնն այն
է, որ սաւաննեղով ծածկուած կանանց
բազմութեան մէջ ուշադրութիւն էր
գրաւել մի ինչ-որ կասկածելի անձնա-
ւորութիւն, որին իսկոյն և եթէ ձեռքա-
կալում են: Բանից դուրս է գալիս, որ
այդ անձնավորութիւնը ծաղուած առ-
դամարդ է եղել, որին խուզարկած
ժամանակ, վրան գտել են լցած ա-
տրճանակ: Տարածուած կարծիքն այն
է, թէ նա մտադրութիւն է ունեցել
չաճին սպանելու: Թէ և մեծ յուզում
է առաջ բերել այդ իրողութիւնը, սա-
կայն կառավարութիւնը աշխատում է
որքան կարելի է գաղտնի պահել:»

Այս միևնոյն լուրը հաղորդել էր Թեհ-
րանի մեր թղթակիցը օրանից շատ
առաջ և աւելացնում էր, որ սա օստի-
կանապետի սարած մի խաղ էր իւր
պաշտօնում ամուր մնալու համար:

ՆՈՐ-ԳՆՐ-Ի ՀԵՌԱԳՐՆԵՐ
(ՌՈՒՍՏԵՆ ՀԵՌԱԳՐՆԵՐ ԳՈՐԾԱՅԼՈՒԹԻՒՆԵՐ)

Յունուարի 20-ից
ԽՆԴԱՅԻՆ.—«Южный Край» լրագրում
տպագրուած է օստիկանական ինստի-
տուտի ծրագիրը:
ՎԻՆԵՆ.—Գլխաւորական շրջանի հոգա-
բարձուի ձեռնընթացութեամբ բացուած
է մանկավարժական մուլէճը:
ՎԻՆԵՆ.—Ժողովն ընտրողների ժո-
ղովում յայտարարեց, որ սոցիալական
կուսակցութիւնը և հասարակապետա-
կանները պէտք է վառահան միմիայն
թեման ժողովում ներկայացնեն իւր ա-
նի Գրէյֆուսի գործի վերաբերմամբ,
նա առայդ, որ այդ մերկացումները մի

քանի անձերի վերաբերմամբ կը բացա-
յայտեն ճշմարտութիւնը:

ՊԱՐԻՅԻ.—Հնրում է այն լուրը,
որ Փրանսիան իր թէ առաջարկել է
Անգլիային, որ սա Եգիպտոսի բրիտա-
նական զբաւման ի փոխարէն ճանաչէ
Մարոկկոյի զբաւման Փրանսիայի կող-
մից, եթէ այդ զբաւման տեղի ունե-
նայ:

ՔԻՆԵՐԻՅԻ.—«Palace Hotel»-ը, կայ-
սերական նախկին պալատը, այրուեց
բոլորովին:

ՏԱՆԺԵՐ.—ձիւն չէ այն լուրը, թէ
սուլթանական զորքերն ընդհարում են
ունեցել ապստամբների հետ և գերի
են վերցրել զաւթաբերին: Բացայայ-
տուած չէ, թէ նրա գլխով չկան
տրգած քաղաքացիներ մէջ: Գա-
նալիզը չբախմբի անգամները գրեթէ
բոլորն էլ սպանուած են կամ գերի
բռնուած: Պաշարները և ռազմաթեր-
քները վերցրել են կառավարական զոր-
քերը:

ՊԵՏԵՐԲՈՒՐԳ.—Պետերբուրգում լու-
սանկարչական միջազգային ցուցահան-
դէսի բացման ժամանակը նշանակուած
է մայիսի 31-ին. էքսպոզիցիաները կը
դաւանեն փետրուարի 1-ից մինչև մար-
տի 1-ը:

ՔԵՆԵՐՈՒՍԻ 8-ին Պետերբուրգում
բացուելու է գործնական երկրաբանու-
թեան և խուզարկու գործի գործիչնե-
րի համաժողովական համաժողով:

Յունուարի 21-ից
ՄՈՍԿՈՒՆ.—Կազանի երկաթուղիա-
կան գծի ակցիոներները, արտակարգ
ժողովի գումարաւերով, որոշեցին երկա-
թուղու գծի անցկացնել այդ ճանա-
պարհի Լիւբեքի կայարանից մինչև
Ղիլիան կայարանը:

ԼՈՒՆԴՈՆ.—Հնազդե և մաթեմատի-
կոս Ջորջ Ստուարթ վախճանուեց:

ՋԻԲՐԱԼԵՐ.—Ստացուած պաշտօնա-
կան լուրի համաձայն Մարոկկոյի զորքը
կը ի գլուխ ջարդել է գաղախողը
զորքը: Ամբողջ քանակը ընկաւ յաղթա-
կանների ձեռքը:

Կ. ՊՈԼԻՍ.—Կոստոյայի զորքերի
հրամանատար Ալի-Քիզա փաշան նշա-
նակուել է Մոնաստիրի կառավարա-
պետ:

Ս. ՊԵՏԵՐԲՈՒՐԳ.—Հոնգոնկ քաղաքը
ժանտախտի կողմից անբարեկամ է
յայտարարուած:

Խմբագիր հրատարակիչ՝
ՍՊԱՆՏԻՆ ՍՊԱՆՏԻՆԵՆ

Տ Ե Ղ Ե Կ Ա Տ Ս Ի

ԲԺՅԿ Ա. ՄԻՒԹԵՐԵԱՆ

Ընդունում է մասնաւորապէս Թիֆլիս, մար-
թի և վերնական ակտ ունեցող հիւանդնե-
րին:

Բժշկիւն—միկրոսկոպիկան կարելի է, որտեղ
ընդունում են հիւանդներ, մէջի և արեան
անալիզներ:

Առաւօտ 12—1 ժամը
Երեկոյան 4—6 ժամը

Թիֆլիս, Բերուտովսկի փողոց № 41 տուն
Երաքատանի:

(1141) 100—11

ԱՆԿԻՎՈՎԱԿԱՍԵԱՆ ԵՐԿԱՌՈՒՂԻ
Սկսած 1902 թ. հոկտեմբերի 15-ից (ժամերը
նշանակուած են Պետերբուրգի շաշուով. փա-
կազներում Թիֆլիսի շաշուով):

Պատասխան գնացքը № 3 Բազուկից—Թիֆ-
լիս մեկնում է Երեկոյան 11 ժ. 45 ր. (12 ժ. 43 ր.,
հասնում է Թիֆլիս երեկոյան 6 ժ. 22 ր.
(7 ժ. 20 ր.), մեկնում է Թիֆլիսից—Բազուկ
երեկոյան 7 ժ. 20 ր. (8 ժ. 18 ր.), հասնում
է Բազուկ տաւառան 8 ժ. 04 ր. (9 ժ. 02 ր.):

Մարդատար գնացքը № 5 Բազուկից—Թիֆ-
լիս մեկնում է Երեկոյան 2 ժ. 42 ր. (3 ժ. 40 ր.),
հասնում է Թիֆլիս տաւառան 10 ժ. 15 ր. (11 ժ. 13 ր.)
մեկնում է Թիֆլիսից—Բազուկ Երեկոյան 11 ժ. 5 ր. (12 ժ. 3 ր.)
հասնում է Բազուկ տաւառան 8 ժ. 47 ր. (9 ժ. 45 ր.):

Մարդատար գնացքը № 6 Բազուկից—
Թիֆլիս մեկնում է տաւառան 7 ժ. 50 ր. (8 ժ. 48 ր.),
հասնում է Թիֆլիս երեկոյան 8 ժ. 35 ր. (9 ժ. 33 ր.)
մեկնում է Թիֆլիսից—Բազուկ Երեկոյան 9 ժ. 11 ր. (10 ժ. 09 ր.),
հասնում է Բազուկ տաւառան 1 ժ. 22 ր. (2 ժ. 20 ր.):

Պատասխան գնացքը № 70/71 Թիֆլիսից—
Գարս մեկնում է Երեկոյան 10 ժ. 29 ր. (11 ժ. 27 ր.),
հասնում է Սանահին 3 ժ. 30 ր. (4 ժ. 28 ր.),
Զարաթիկ—Տաւառան 5 ժ. 49 ր. (6 ժ. 47 ր.),
Եկեքանդղապոլ—9 ժ. 22 ր. (10 ժ. 20 ր.),
Կարս—1 ժ. 06 ր. (2 ժ. 04 ր.) Երեկոյան:

Պատասխան գնացքը № 72/73 Գարսից—
Թիֆլիս մեկնում է Երեկոյան 5 ժ. 01 ր. (5 ժ. 59 ր.),
հասնում է Եկեքանդղապոլ 8 ժ. 10 ր. (9 ժ. 08 ր.),
Զարաթիկ—11 ժ. 47 ր. (12 ժ. 45 ր.),
Սանահին—1 ժ. 35 ր. (2 ժ. 33 ր.),
Թիֆլիս—6 ժ. 30 ր. (7 ժ. 28 ր.) տաւառան:

Մարդատար գնացքը № 74/75 Թիֆլիսից—
Զարաթիկ մեկնում է տաւառան 11 ժ. 30 ր. (12 ժ. 28 ր.),
հասնում է Սա-
նահին 4 ժ. 23 ր. (5 ժ. 21 ր.),
Զարաթիկ—6 ժ. 47 ր. (7 ժ. 45 ր.) Երեկոյան:

Մարդատար գնացքը № 76/77 Եկեքանդղապոլից—
Թիֆլիս մեկնում է Երեկոյան 7 ժ. 20 ր. (8 ժ. 18 ր.),
Զարաթիկ—Թիֆլիս մեկնում է Երեկոյան 10 ժ. 33 ր. (11 ժ. 48 ր.),
հասնում է Սանահին 12 ժ. 20 ր. (1 ժ. 18 ր.) Թիֆ-
լիս 5 ժ. 15 ր. (6 ժ. 13 ր.) Երեկոյան:

Մարդատար գնացքը № 78 Բազուկից—
Թիֆլիս մեկնում է Երեկոյան 12 ժ. 50 ր. (1 ժ. 48 ր.),
հասնում է Միխայիլով—2 ժ. (2 ժ. 58 ր.),
Գորս—3 ժ. 43 ր. (4 ժ. 41 ր.),
Թիֆլիս 6 ժ. 32 ր. (7 ժ. 30 ր.) տաւառան:

ՄՈՍԿՈՒՆ—ԲՈՒԴԱՅԻՆ
Ժամերը նշանակուած են Պետերբուրգի շա-
շուով, փակագներում Բազուկի շաշուով):

Մարդատար արագ գնացքը № 19 Բազուկից—
Թիֆլիս մեկնում է Երեկոյան 1 ժ. 52 ր. (2 ժ. 50 ր.),
հասնում է Թիֆլիս երեկոյան 7 ժ. 33 ր. (8 ժ. 31 ր.):

Մարդատար արագ գնացքը № 20 Թիֆ-
լիսից—Բազուկ մեկնում է Երեկոյան 12 ժ. 50 ր. (1 ժ. 48 ր.),
հասնում է Միխայիլով—2 ժ. (2 ժ. 58 ր.),
Գորս—3 ժ. 43 ր. (4 ժ. 41 ր.),
Թիֆլիս 6 ժ. 32 ր. (7 ժ. 30 ր.) տաւառան:

Մարդատար արագ գնացքը Թիֆլիս—Մոս-
կուա № 19-bis Բազուկից մեկնում է Երեկոյան 6 ժ. (10 ժ. 18 ր.)
պատասխան № 3 bis—
տաւառան 4 ժ. 17 ր. (5 ժ. 35 ր.)
մարդատար № 5 bis—Երեկոյան 11 ժ. (12 ժ. 18 ր.)
մարդատար № 9 bis—Երեկոյան 12 ժ. 35 ր. (1 ժ. 53 ր.):

Մարդատար արագ գնացքը Մոսկուա—Թիֆ-
լիս № 52 bis—հասնում է Բազուկ տաւառան 4 ժ. 20 ր. (6 ժ. 18 ր.)
պատասխան № 4 bis—9 ժ. 54 ր. (11 ժ. 12 ր.)
Երեկոյան, պատասխան № 6 bis—տաւառան 6 ժ. 32 ր. (7 ժ. 50 ր.)
մարդատար № 10 bis—Երեկոյան 3 ժ. (4 ժ. 18 ր.):

ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

Թիֆլիսի ժողովարան

Շաբաթ. փետրուարի 1-ին 1903 թ.
նշանակուած է պ. պ. անդամների
ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԺՈՂՈՎ

Ընտրելու համար օւսակներ և վերա-
տուգող յանձնաժողովի անդամներ:
(22) 3—1

Թիֆլիսի ԳՈՐԾԱՅԼՈՒԹԻՒՆԵՐԻ ՓՈԽՆԵՐԻՆ
ՕԳՆՈՒԹԵԱՆ ԸՆԴԵՐՈՒԹԵԱՆ

ԸՆԹԵՐՅԱՐԱՆԵՐ

բացուած է ընկերութեան ան-
դամների համար ամեն օր առա-
ւօտեան ժամը 7 1/2-ին մինչև 9 1/2
ը և երեկոյան ժամը 5-ից մինչև
10-ը և կիրակի ու տօն օրերին
առ. ժամը 9-ից մինչև օրուայ
ժամը 1-ը:

Ընթերցարանը գտնուում է ըն-
կերութեան վարչութեան կից Գա-
նովոյայ փող., տուն Ե. Փ. Փրի-
դոնեանի: (23) 1—1

Հոյս տեսաւ
Յարուբեմ Թումանեանցի

ՆՈՒԱԳՆԵՐ

Դիւն Թիֆլիսի գրաւաճառների կամ
հեղինակին՝ Կավալաճեւսկայ
յ. ճ. Մարկարովա № 25
(15) 3—2

Պատասխան գնացքը № 4 Բազուկից—Թիֆ-
լիս մեկնում է Երեկոյան 9 ժ. 54 ր. (10 ժ. 52 ր.),
հասնում է Թիֆլիս տաւառան 10 ժ. 15 ր. (11 ժ. 13 ր.)
մեկնում է Թիֆլիսից—Բազուկ Երեկոյան 11 ժ. 5 ր. (12 ժ. 3 ր.)
հասնում է Բազուկ տաւառան 8 ժ. 47 ր. (9 ժ. 45 ր.):

Մարդատար գնացքը № 6 Բազուկից—
Թիֆլիս մեկնում է տաւառան 7 ժ. 50 ր. (8 ժ. 48 ր.),
հասնում է Թիֆլիս երեկոյան 8 ժ. 35 ր. (9 ժ. 33 ր.)
մեկնում է Թիֆլիսից—Բազուկ Երեկոյան 9 ժ. 11 ր. (10 ժ. 09 ր.),
հասնում է Բազուկ տաւառան 1 ժ. 22 ր. (2 ժ. 20 ր.):

Պատասխան գնացքը № 70/71 Թիֆլիսից—
Գարս մեկնում է Երեկոյան 10 ժ. 29 ր. (11 ժ. 27 ր.),
հասնում է Սանահին 3 ժ. 30 ր. (4 ժ. 28 ր.),
Զարաթիկ—Տաւառան 5 ժ. 49 ր. (6 ժ. 47 ր.),
Եկեքանդղապոլ—9 ժ. 22 ր. (10 ժ. 20 ր.),
Կարս—1 ժ. 06 ր. (2 ժ. 04 ր.) Երեկոյան:

ՆԱՓԷ
ԴԵԼԱՆ ԲԵՆԻԷՆ
Pâté et Sirop de Néro Delangrenier
Կործն համար ամենա-
հաճելի դեղք
Պահանջել խաղաղ
զրույթ Delangrenier
PARIS
rue des Saints-Pères, Պարիզում

ԲԱՆԱՍԵՐ

Ս. ԲԱՆԱՍԵՐ, ԳՐԱՆԱՆ ԵՒ ԴԻՏԱՆԱՆ

Ս. ԲԱՆԱՍԵՐԻ

Ա. «Բանասեր» կը հրատարակէ ազգային յառաջադիմութեան վերաբերեալ
լուրագրական տեսութիւններ.
Բ. Բանասերական յօդուածներ՝ ազգային յառաջադիմութեան և մատենա-
գրութեան վերաբերեալ.
Գ. Օտարազգի նշանաւոր հանճարներու գրուած թարգմանութիւններ.
Դ. Հայ աշխարհագրական և ազգագրական յօդուածներ.
Ե. Նոր հրատարակուած գրքերու վրայ ընդառաջական տեղեկութիւններ.
Զ. Լեզուաբանական և ստուգաբանական յօդուածներ.
Է. Ազգային լրագրութեան մէջ տեսնուած կարեւոր յօդուածներու վրայ
գիտողութիւններ.
Ը. Դիտական նորութիւններ:
Բաժանորդագիրն է՝ տարեկան 15 ֆր.—6 ռուբլի—3 դոլար:
Կը խնդրենք խոնարհաբար մեր պատուական պաշտօնակիցներէն, որ բա-
րեհաճին իրենց թիւերն մէջ հրատարակել մեր ներկայ ծանուցումը և փոխա-
նակել թերթերը:
Մեր հասցեն է՝ Basmadjian
112, Bd. Rochechouart.
Paris (18)

Մ. Սոկոլով, ժամագործ մասնագետ,
որ աստ ասիւնք եղել է համաշխարհային յայտնի
Գ. ՄՈՂԵՐ ԵՒ ԸՆԿ.

Ժամացոյցների փերմայի տաղ վարպետ, տաղարկում է է ժամ ցնցող հե-
տեալ տեսակների ժամացոյցներ, իւրեւ ամենաճիշտ բանող ու զիմացուող և իւր
ձեռքով ընդած ու ստուգած ժամացոյցներ.

ՏՂԱՄ. ԺԱՄԱՅՈՑՆԵՐ ԱՐԵՎԵՐԵՐ 84 փորձի, հաստ խուփերով, բա-
նալիով լարուող—9 ր. 85 կ., բարձր տեսակը—11 ր. 50 կ. և 12
75 կ.: Գլխից լարուող—10 ր. 85 կ., բարձր տեսակը—12 ր. 75
կ. և 15 ր.:

ՏՂԱՄ. ԺԱՄԱՅՈՑՆԵՐ ՍԵՒ, գլխից լարուող—4 ր. 80 կ., բարձր
տեսակը—7 ր. 50 կ. և 12 ր.:

ՏՂԱՄ. ԺԱՄԱՅՈՑՆԵՐ ՍԵՒԻՆԻ «Գլխուղակի», պատենտ ունեցող—7
ր. 25 կ. և ժամացոյցներ ամերիկեան «Դուրլէ» օսկուց, անկերի,
15 արսով—8 ր. 75 կ.:

ԿԱՆԱՅ ԺԱՄԱՅՈՑՆԵՐ ԱՐԵՎԵՐԵՐ 84 փորձի, գլխից լարուող—9
ր. 75 կ., բարձր տե- կը—12 ր. և 15 ր.: Նոյնպիսի ժամացոյց-
ներ պիտի ունեցած 1 ռուբլով խանկ:

ԿԱՆԱՅ ԺԱՄԱՅՈՑՆԵՐ ՍԵՒ—4 ր. 80 կ., 7 ր. 50 կ. և 12 ր.:
Բոլոր ժամացոյցներն հետ ձեռնապէս տրուում են շղթաներ ա-
մերիկեան «Դուրլէ» օսկուց, իսկ կանոն ժամացոյցների հետ նոյն-
պիսի շղթաներ վրին ձեռքով համար: Բոլոր ժամացոյցները ճիշտ
բանելու և մեխանիզմի զիմացուողութեան համար տրուում է լիակա-
տար երաշխաւորութիւն հինգ տարի ժամանակով:

Ժամացոյցների ուղարկում են վերագիր վճարով, կարելի է և
առանց կանխավճարի, ճանապարհածախը ֆրիմայի հաշուին է.
C. Петероуры, М. Соколову, Невский, 59 депо часовъ.
(М.) 4056 5—5

Փրիմանների միմիայնութեան իրաւասութեան տակ գտնուող

ՀԱՐՈՒՍԿԱՆՈՒԹԵԱՆ ԿԼԻՄԵՐ

ՆԻՅՈՂԱՅՈՒՄ ԱՐԵՎԱՅԱՐԵՐԵՐ
Հեղինակ «Առեւտրական, գործարանական և նաւթարկինաբանական հաշուա-
պահութեան ձեռնարկ», որ ֆրիմանների միմիայնութեան ուսումնական
բաժնի կողմից ընդունուած է իւրեւ օժանդակ ձեռնարկ առեւտրական դըպ-
րոցներում:

ՍՈՒՂՈՐԵՐՈՒՄ ԵՒ ՊԱՏՐԱՍՏՈՒՄ Է
Երկու սեռի անձանց՝ գործնական ձեռք հաշուապահութիւն 4 ամսում
ՊԵՏԵՐԲՈՒՐԳԻ ՇԱՇՈՒԹԵԱՆ ԵՒ

1) Իտալական իրիւնկի հաշուապահութիւն արդիւնաբերութեան բոլոր
ճիւղերի վերաբերեալ, վաճառականական բանկային, յանձնարարական, գոր-
ծարանական, նաև նաւթարկինաբանական և նաւթագործական հաշուա-
պահութիւն:

2) Առեւտրական թուաբանութիւն:
3) Առեւտրական թղթակցութիւն:
4) Մուրհակային և առեւտրական օրէնքներ:
5) Վալյուապահութիւն և ուղղումն ամենավաղ ձե